

rechts in de kikker, 't eerst daar waar de aanhechting der ledematen is, zoodat eerst de achter- dan de voorpooten zich rechtuit strekken. Daarna pik pik pik! langs de zijden, op het midden, — en steeds smaller, steeds langer wordt de kikvorsch. Van tijd tot tijd opgenomen en weer neergeworpen, komt beurtelings rug- of buikzijde boven en alles krijgt een beurt met de onverbiddelijke, harde snavel. . . .

Ik sta als aan de grond genageld en kan geen oog van de dieren afhouden. En alles gaat daarbij zoo verbijsterend snel in zijn werk! Toch vraag ik mij nog af: behelst de welbekende fabel van la Fontaine „de kikker en de os,” — in zooverre werkelijkheid, dat het gezwollen lichaam van den kikker voor 't grootste deel uit lucht bestaat? Moet hij daarom, als hij stilzit, zoo naar adem happen? Zamelt hij dan lucht, misschien om zijn sprongen gemakkelijker te maken? . . . (Deze vragen doe ik mijzelf ook nog thans nog: misschien wil de Redactie er wel eens op antwoorden.)

Want het is anders onbegrijpelijk, waar de lichaamsinhoud blijft, onder dit stelselmatig gepik. Geen droppel vocht treedt naar buiten, maar alles schijnt in te drogen, in te schrompelen, — tot bijna niets. Als het hoen eindelijk de spijs genoegzaam toebereid vindt, en zijn arbeid staakt, is er van het slachtoffer niets meer te zien, dan een, nauwelijks drie centim. breede en misschien tien of twaalf cm.

lange, lap ruw, rimpelig leder, — men zou zeggen: een reepje uit een olifantshuid gesneden en op den grond geworpen. Daarbij loopt het aan de uiteinden eenigszins puntig toe, wijl de voor- en achterbeenen, bijna draaddun geworden, vlak naast elkaar in het verlengde liggen.

Aan de voorzijde grijpt nu de snavel het slappe voorwerp beet, zuigt op. . . . zuigt op. . . . De bek staat wijd open, alleen tong en keel trekken. . . . En in een wip glijdt het alles naar binnen; de hen kikhalst een paar maal, als had zij bij het voeren een te groot stuk aardappel gepakt, maar dat is ook alles.

Bedaard stapt zij verder, als ware er niets gebeurd.

Het geheele proces is stellig binnen twee minuten afgelopen.

Nimmer weder zag ik een dergelijk kippenmaal. Ik weet niet of het de gewone manier van doen is, wanneer een dikke kwaker de begeerlijkheid van het hoen opwekt. Maar ik denk, dat wellicht slechts weinigen een kans hebben gehad als ik, en daarom kwam mij dit kippenmaal, als een niet alledaagsch kijkje in het dierenleven, belangrijk genoeg voor, om zoo de Redactie wil, tot pendant te dienen voor het genoemde slangenmaal. Zoo teekende ik met de pen na, wat het inwendig oog, als een levende vertooning voor zich ziet.

Velp, Juni 1896.

CELLA.

Mijn Jongensjaren.

Wat zouden wij in onze jeugd een plezier gehad hebben van een tijdschrift als de *Levende Natuur*, maar in die dagen (het is 25 à 30 jaar geleden) bestond er nog zulk een maandblad niet. Op school werd er niets van onderwezen, van de dieren, die we voor ons aquarium vingen kenden we natuurlijk geen latijnsche namen, dikwijls zelfs niet eens de hollandsche en we noemden ze dan maar op onze manier, zooals 't ons inviel. We hadden een mooi aquarium, waarin 10 emmers water ging; alle Zaterdagmiddagen werd het door ons schoon gemaakt op de volgende wijze. Met een hevel werd het water er tot op eenige centimeters na uitgelaten, de goudvisschen werden zoolang in een kom gedaan, de kleinere vischjes en het andere gedierte bleef er in, daarvoor was nog water genoeg. Dan werd met een oude tandeborstel het groen aan de binnenzijde der glazen afgespoeld (dit gebeurde reeds onder het uitloopen van het water, opdat het vuil met de hevel zoude opzuigen). Daarna werd het water er weder ingegoten. In een uur was het werk gewoonlijk afgelopen. Ik herinner me nog de rare smaak in de mond, als we aan de hevel zogen om hem aan de gang te krijgen, er kwam dan ook wel eens een tor of een ander griezelig beest mee door.

We hadden in ons aquarium gewoon rivierzand, ongeveer 5 cM. dikte, daarin wilden alle waterplanten groeien zonder bijvoeging van houtskool en allerlei ontuig, waarvan men

dikwijls leest, die het water vuilmaken en mijns inziens geheel niet noodig zijn. We deden er gewoon pompwater in en één emmer helder sloopwater, dit laatste deden we, omdat daarin veel gedierte zwom, als voedsel voor de visschen. In het midden hadden we een van sintels gebouwde rots, die een weinig boven water uitstak, voor zulke beesten die gaarne wel eens op land kruipen, zooals salamanders. Als we er het water indeden, goten we altijd op die rots omdat anders het water te veel in beroering kwam en daardoor te vuil werd.

We hadden er twee soorten van salamanders in, de kleine soort was gemakkelijk te vangen; in alle sloten van onze uiterwaarden waren ze te vinden, maar de groote soort, de zwarte, waren niet zoo menigvuldig, dan moesten we naar hooger grond, naar kolken of sloten waar het rivierwater niet zoo dikwijls kwam. We hadden eens een stekel, die een nestje maakte, maar dat werd ongelukkig door een andere stekel weder vernield. Zwarte torren, die nestjes maakten met een mast er op, hadden we dikwijls, daaruit kwamen dan later larven, die we watertijgers noemden, daarvan kwamen weer de torren, die onder de buik als van zilver waren. Verder bootvliegen, die steken konden als men ze in de hand nam; waterscorpionen noemden we platluizen, er waren zwarte kleine torretjes, die we de naam van „hard over 't water gaanders” gaven, ze zwommen altijd in kringen rond, heele partijtjes bij elkaar. Als

men ze in de hand nam, hadden ze een onaangename reuk.

Er waren beesten, die we dieren in huisjes noemden. Deze kwamen in tal van verscheidenheden voor, de een maakte zijn huisje van grassprietjes, een tweede van mos, een derde van houtjes, zelfs waren er bij, die uit louter rivierzand bestonden. Later vertelde mij eens iemand, dat die beesten schooraas heeten.

Er was ook nog een beest, waarvan ik de naam nooit te weten ben gekomen, een soort van heel groote mug zonder vleugels met een lang dun lijf en griezellige lange pooten en staart, die op de waterplanten rondkroop, maar nooit boven 't water kwam. (Zie blz. 96 kol. 2).

Dikwijls gingen we 's Zondagsmorgens reeds om vier uur uit, om dieren te vangen in de uiterwaarden. Wat was het dan mooi in die groene vlakten. Met Paschen gewoonlijk de pinksterbloemen, later zag de wei geel van de boterbloemen en met Pinksteren de margerieten, die wij groote Meizoenen noemden. Op de hoogste zandigste plekken waren de meeste bloemen, daar stond ook de scabiosa, een paarse bloem, die groen werd, als men er met een brandende sigaar aan raakt.

Daar waren ook de oeverzwaluwen, die gaten geboord hadden in de ingevallen rivieroever. Daar steeg de leeuwerik omhoog, reeds in Maart, als de menschen in de stad nog dachten, dat het winter was; daar liep de ooievaar met zijn lange beenen aan de slooten, daar bloeide en geurde de hagedoorn en het wilgenhout dicht aan de rivier. Wat kon het brandend warm zijn, als we tegen de middag van onze tocht terug kwamen, beladen met waterkom en schepnet, de lucht vervuld met bloemengeur, die u zoo warm kon tegenblazen; hoe heerlijk was het dan in 't gras te liggen achter een wilgestruik; bijen en hommels gonsden om ons heen. Dat was licht, lucht, leven; als we erg dorstig waren, gingen we naar een zandige plaats aan de rivier drinken, we namen dan een rietje en op de buik liggend zogen we het water op. Daar aan de rivier was de karekiet een onvermoeide zanger, de koekkoek zat er steeds in het wilgenhout te roepen, zonder dat we hem ooit vinden konden, aan grieta's hadden we het land, want dat geroep verveelde ons.

Doen de jongens van 8 tot 14 jaar dat loopen door wei en veld nog wel genoeg? Ik vrees van niet. Ze hebben thans mooie sportpetten op, zijn alle geabonneerd op sportkranten en praten engelsche woorden. Ik heb niets tegen sport en lichaams oefening, maar het komt mij voor, dat die dingen zoo overdreven worden en daaraan zijn ouders en voogden de schuld. Dat jongens van 8 tot 14 jaar in een Jaap Eden een beroemdheid, een genie zien, desnoods een roem voor de Nederlandsche natie, ik vind het best en zal ze niet tegenspreken, maar dat onze groote dagbladen die dingen met dezelfde ernst behandelen als een politieke gebeurtenis, dat vind ik treurig en dat pleit sterk tegen het peil van ontwikkeling van de lezers dier dagbladen. Sport is uitstekend voor ontspanning,

maar het wordt thans zoo overdreven, dat jongens van burgerschool en gymnasium het als levensdoel gaan beschouwen.

Wie wenscht niet met mij, dat de jongens van Hildebrand blijven leven als typen van echte jongens?

Laat ze toch vooral van het buitenleven genieten, laat ze leeren, dat er andere vogels zijn dan kraaien en muschen.

Laat ze als wij in onze dagen hartelijk kunnen lachen, om jongens die geen eik van een beuk kunnen onderscheiden, die geen haver van rogge kennen.

Laat ze opgewonden kunnen zijn over een groote visch, die ze bijna gevangen hadden, maar er natuurlijk af was gegaan, juist toen hij boven water kwam. Laat ze bluffen kunnen over hun schaatsenrijden, laat ze in een half uur kunnen rijden, waarover een groot mensch een uur noodig heeft, maar laat ze in Godsnaam jongens blijven. Ik ken niets, wat mij zoozeer uit mijn humeur brengt dan jongens van 14 jaar met handschoenen aan en staande boorden, sprekend over hun club en trachtend een air aan te nemen als de oudere geblaseerde sportbroeders, waar ze tegen opzien.

Beste jongens, denkt toch eens een beetje na, wie zijn het toch, die in de sportwereld zoo luide roepen, om mee te doen in alle dwaasheden, die men u voorpraat? Vandaag koopt men een fiets en morgen verzekert men u reeds dat ze verouderd is. Zoo gaat het eveneens met gieken, met footballen enz.: die zoogenaamde voorgangers op sportgebied maken er eenvoudig een broodwinning uit. Ze zijn agenten in fietsen en voeren de groote trom bij wedrennen. Ze verdienen er wat aan, als ze een nieuwe type giek er in kunnen krijgen of criquet of footballen.

Het is dezelfde belachelijke overdrijving, die van een sportbroeder een caricatuur maakt, wanneer de Deutsche militair dikwijls het militarisme beschouwt als de wereld waar alles om draait. Gelukkig dat *Die Fliegende Blätter* deze dwaasheden nu en dan aan de kaak stelt. Een gezond mensch bespeurt dan ten minste, dat we nog niet allemaal ziek zijn.

Dat is een van de redenen die mij deden juichen, toen de *Levende Natuur* ter wereld kwam.

Ik heb ook nog een vraag, die ik gaarne beantwoord zou zien door een of andere lezer van dit blad.

In mijn jongenstijd vonden we eens een ingesponnen rups, zooals ik die later nimmer heb teruggezien en op mijn vragen heb ik ook nimmer een antwoord gekregen. Ze zag er uit als een halve notedop met de opening tegen een paal geplakt. We namen het ding er zorgvuldig af en plakten het thuis in de huiskamer tegen het vensterkozijn. Jammer is het ding nooit uitgekomen, want spoedig daarop volgde de schoonmaak, die onze pop meedoogenloos heeft vermoord. Wie kan mij zeggen, welk soort rups zich in die halve notedop ingesponnen had?

Deventer, Mei 1896.

B. STOFFEL.

